NOTE:

- (i) There are two major sections in the Test Booklet Section A and Section B. Section A comprises of Child development and pedagogy 30 questions, English Language 30 questions and Punjabi Language 30 questions. Section A is compulsory and all the sub-sections have to be attempted. There are 90 questions in total in Section –A in which the Child development and pedagogy is bilingual.
- (ii) Section B comprises of Mathematics and Science 60 questions and Social Studies/Social Science 60 questions. In Section B out of the two sub-sections (Mathematics and Science and Social Studies/Social Science) only one is to be attempted. The Section B is bilingual (English followed by Punjabi).

	SECTION - A							
	CHILD DEVELOPMENT AND PEDAGOGY (BILINGUAL) – 30 QUESTIONS (1-30)							
1	A developmental perspective involves concern with changes occurring over time in:							
	(1) form	(2) rate	(3) sequence	(4) all of these				
1	ਵਿਕਾਸ ਪਰਿਪੇਖ ਸਮੇਂ ਦੇ	ਵਿਕਾਸ ਪਰਿਪੇਖ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਿਸ ਵਿਚ ਵਾਪਰੇ ਪਰਿਵਰਤਨਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ:						
	(1) ਰੂਪ	(2) ਮੁੱਲ	(3) ਅਨੁਕ੍ਰਮ	(4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਹੀ				
2	Which one of theor	ries of intelligence advo		eral intelligence 'g' and specific				
	intelligence 's'?							
	(1) Anarchic theory (2) Guilford's theory of intellect							
	(3) Spearman's two factor theory (4) Vernon's hierarchical theory							
2	ਬੁੱਧੀ ਦੀ ਕਿਹੜਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸਾਧਾਰਨ ਬੁੱਧੀ 'g' ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਬੁੱਧੀ 's' ਦੀ ਮੌਜ਼ੂਦਗੀ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।							
	(1) ਅਰਾਜਕਤਾ ਸਿਧਾਂਤ	1) ਅਰਾਜਕਤਾ ਸਿਧਾਂਤ (2) ਗਿਲਫੋਰਡ ਦਾ ਬੁੱਧੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ						
(3) ਸਪੀਅਰਮੈਨ ਦਾ ਦੋ-ਕਾਰਜੀ ਸਿਧਾਂਤ (4) ਵਰਮਨ ਦਾ ਬੌਪਾਨਿਕ ਸਿਧ			ਬੌਪਾਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ					
3	The thinking proces	ss involved in producing	an idea or concept that is	new, original and useful is termed				
	as:							
	(1) creativity		(3) intelligence					
3	ਨਵੇਂ, ਮੌਲਿਕ ਅਤੇ ਉਪਪ	ਸੋਗੀ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਪੈ	ੇਦਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਨਿਹਿਤ ਚਿੰਤਨ	ਪ੍ਕਿ੍ਆ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ				
	(1) ਰਚਨਾਤਮਕਤਾ	(2) ਨਵੀਨਤਾ	(3) घ्रॅंपी	(4) ਸਾਈਨੈਕਟਿਕਸ				
4	Which of the follow	ving is NOT an example	of discrete variable?					
	(1) age	(2) gender	(3) marital status	(4) place of residence				
4	ਕਿਹੜੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਰ ਦੀ	ਉਦਾਹਰਨ ਨਹੀ ~~ਂ~~ ਹੈ।						
	(1) ਉਮਰ	(2) ਲਿੰਗ	(3) ਵਿਵਾਹਿਕ ਸਥਿਤੀ	(4) ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਥਾਂ				
5	Ramesh and Ankit I	have the same IQ of 120	). Ramesh is two years you	inger than Ankit. If Ankit is 12 years				
	old, then the menta	al age of Ramesh is:						
	(1) 9 years	(2) 10 years	(3) 12 years	(4) 14 years				
5	ਰਾਮੇਸ਼ ਅਤੇ ਅੰਕਿਤ ਦਾ	120 ਦਾ ਸਮਾਨ IQ ਹੈ। ਰਾਮੇਸ਼	। ਅੰਕਿਤ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਛੋਟਾ ਹੈ। ਜੋ	ਂ ਅੰਕਿਤ ਦੀ ਉਮਰ 12 ਸਾਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਾਮੇਸ਼ ਦੀ				
	ਮਾਨਸਿਕ ਉਮਰ ਹੈ							
	(1) 9 ਸਾਲ	(2) 10 ਸਾਲ	(3) 12 ਸਾਲ	(4) 14 ਸਾਲ				
6	The transmission of	f traits from parents to	off-springs is called:					
	(1) environment	(2) genes	(3) heredity	(4) homeostasis				
6	ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਤ	ਕ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਆਖਦੇ	ਹਨ					
	(1) ਪਰਿਵਰਤਨ		(3) ਵਿਰਾਸਤ	(4) ਸਮ-ਸਥਿਤੀ				
7	Which of the follow	ring is NOT an element o	f learning event?					
	(1) learner	(2) internal condition	ons (3) stimulus	(4) teacher				
7	ਕਿਹੜਾ ਸਿਖਿਆ-ਪ੍ਰਾਪਤ	ਤੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ						
	(1) ਸਿਖਿਆਰਥੀ	(2) ਆਂਤਰਿਕ ਹਾਲਤ	(3) ਉਦੀਪਨ	(4) ਅਧਿਆਪਨ				
8	An appropriate for	m of assessing students	' performance in practicals	is:				
	(1) interview	(2) observation	(3) questionnaire	(4) written test				
8	ਪ੍ਯੋਗਾਂ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰ	<mark>ਥੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁੱਲਾ</mark> ਂ	ਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਯੁਕਤ ਰੂਪ ਹੈ					
	(1) ਇੰਦਰਵਿਊ	(2) ਨਿਰੀਖਣ	(3) ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ	(4) ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਣ				
9	Which of the following is NOT the benefit of integrating student-centred learning into the curriculum?							
	(1) strengthens student motivation (2) promotes peer communication							
	(3) builds student-teacher relationships (4) hinders discovery/active learning		scovery/active learning					

9	ਵਿਦਿਆਰਥੀ–ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਸਿਖਿਆ–ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨੂੰ ਪਾਠਕ੍ਮ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ						
	(1) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਅਭਿਪ੍ਰੇਰਨਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ (2) ਹਮ-ਰੁਤਬਾ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ						
	(3) ਵਿਦਿਆਰਥੀ-ਅਧਿਆਪਕ ਸੰਬੰਧ ਕਾਇਮ ਕਰਦਾ ਹੈ (4) ਖੋਜ/ਕ੍ਰਿਆਸ਼ੀਲ ਸਿੱਖਿਆ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣਦਾ ਹੈ						
10	Which one of the following theories view that behavior could be shaped through successive						
	approximation and reinforcement of responses more nearly approaching desired behavior?						
	(1) classical conditioning (2) instrumental conditioning						
	(3) operant conditioning (4) social learning						
10	ਕਿਹੜੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਅਨੁਕ੍ਮਿਕ ਨਿਕਟਤਾ ਅਤੇ ਇੱਛਿਤ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਅਤਿ ਨਿਕਟ ਪ੍ਤਿਕ੍ਆਵਾਂ ਦੇ						
	ਦ੍ਰਿੜੀਕਰਨ ਰਾਹੀਂ ਢਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।						
	(1) ਕਲਾਸੀਕੀ ਅਨੁਕੂਲਣ (2) ਨਮਿੱਤਕ ਅਨੁਕੂਲਣ (3) ਸਕ੍ਰਿਆ ਅਨੁਕੂਲਣ (4) ਸਮਾਜਕ ਸਿੱਖਿਆ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ						
11	A process by which a parent assumes that his child's traits are all positive because one trait is positive						
	is termed as: (1) halo effect (2) houtborns offect						
	(1) halo effect (2) hawthorne effect (3) law of effect (4) reverse hallo effect						
11							
	ਉਹ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ, ਕਿਸ ਰਾਹੀਂ ਮਾਪੇ ਇਹ ਮੰਨ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ, ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ						
	· =						
12							
12	Children with speech impairment can be assisted by: (1) encouraging them to express thoughts in the classroom						
	(2) helping him/her to pronounce correct sounds						
	(3) helping him/her to pronounce correct sounds						
	(4) referral to specialist for complete evaluation						
12	ਬੋਲਣ ਦੇ ਵਿਕਾਰ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ						
	(1) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਲਾਸਰੂਮ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨਾ						
	(2) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਧੁਨੀਆਂ ਦਾ ਉਚਾਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ						
	(3) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀਆਂ ਤੁਰੁੱਟੀਆਂ ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ						
12	(4) ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ੱਗ ਕੋਲ ਭੇਜਣਾ						
13	The gifted child: (1) learns rapidly and easily (2) retains what he/she has heard or read without much rote drill						
	(3) reasons things out (4) attends to stimuli for a shorter period						
13	्राष्ट्रिय विकास सम्बद्ध कर्मा ( ) प्रसारका के अल्लाहर हिमाल्य प्रश्रम विकास						
	(1) ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸੌਖੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਖਦਾ ਹੈ						
	(2) ਜੋ ਕੁਝ ਉਸ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਜਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤੇ ਰੱਟੇ ਦੀ ਮਸ਼ਕ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਯਾਦ ਰਖਦਾ ਹੈ						
	(3) ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਰਕ ਤੇ ਪਰਖਦਾ ਹੈ						
	(3) ਚਾਜ਼ਾ ਨੂੰ ਤਰਕ ਤੇ ਪਰਪਦਾ ਹੈ। (4) ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਕ ਵਲ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।						
14	Which one of the following cues does NOT indicate visual problems in the children?						
- '	(1) difficulty in following direction (2) frowning						
	(3) stumbling (4) unable to estimate distance						
14	ਕਿਹੜਾ ਸੈਕੇਤ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ						
	(1) ਹਿਦਾਇਤ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਵਿਚ ਔਖ (2) ਤਿਓੜੀਆਂ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ						
	(3) ਠੌਕਰ ਖਾਣਾ (4) ਦਰੀ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਅਯੋਗ						
15	The type of evaluation which is used to monitor learning progress during instruction is called as:						
	(1) diagnostic evaluation (2) formative evaluation						
	(3) placement evaluation (4) summative evaluation						
15	ਸਿਖਿਆ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੂੰ ਮੁਨੀਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ						
	(1) ਨਿਦਾਨਿਕ ਮੁੱਲਾਂਕਣ (2) ਰਚਨਾਤਮਕ ਮੁੱਲਾਂਕਣ (3) ਸਥਾਨਣ ਮੁੱਲਾਂਕਣ (4) ਸੈਕਲਨਾਤਮਕ ਮੁੱਲਾਂਕਣ						
16	Which of the following theories identifies four stages of child's intellectual development (sensory-						
	motor, pre-operational, concrete operational & formal operational)? (1) Erickson's theory of Psycho-social development (3) Jean Piaget's theory of cognitive development (4) Kohlberg's theory of moral development						
1							

16	ਸਿਧਾਂਤ ਬੱਚੇ ਦੇ ਬੌਧਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਸੰਵੇਦੀ-ਮੋਟਰ, ਪੂਰਵ-ਸੰਚਾਲਕ, ਸਥੂਲ ਸੰਚਾਲਕ ਅਤੇ					
	ਉਪਚਾਰਕ ਸੰਚਾਲਕ)					
	(1) ਐਰਿਕਸਨ ਦਾ ਮਨੋ-ਸਮਾਜਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ (2) ਫਰਾਇਡ ਦਾ ਮਨੋ-ਲਿੰਗਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ					
	(3) ਜੀਨ ਪਿਆਜੇ ਦਾ ਸੰਗਿਆਨਾਤਮਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ (4) ਕੋਹਲਬਰਗ ਦਾ ਨੈਤਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ					
17	Images, concepts, symbols & signs, language, muscle activities and brain functions are involved in:					
	(1) adaptation (2) motor development (3) problem solving (4) thinking process					
17	ਬਿੰਬ, ਧਾਰਨਾਵਾਂ, ਪ੍ਰਤੀਕ ਅਤੇ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਭਾਸ਼ਾ, ਸਰੀਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ਼ੀ ਕਾਰਜ ਕਿਸ ਵਿਚ ਨਿਹਿਤ ਹਨ।					
	(1) ਅਨੁਕੁਲਣ (2) ਪ੍ਰੇਰਕ ਵਿਕਾਸ (3) ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਮਾਧਾਨ (4) ਚਿੰਤਨ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ					
18	The first stage in the learning of a skill is:					
	(1) precision (2) manipulation (3) coordination (4) imitation					
18	ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਵਸਥਾ ਹੈ					
	(1) ਪਰਿਸ਼ੁੱਧਤਾ (2) ਵਿਵਹਾਰ–ਕੁਸ਼ਲਤਾ (3) ਤਾਲਮੇਲ (4) ਅਨੁਕਰਨ					
19	Slow learners whose educational attainment falls below their natural abilities are labeled as:					
	(1) backward (2) gifted (3) juvenile delinquent (4) mentally retarded					
19	ਮੰਦ ਸਿੱਖਿਆਰਥੀ, ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆਤਮਕ ਪ੍ਾਪਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਾਕਿ੍ਤਿਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ					
	(1) ਪਛੜੇ ਹੋਏ (2) ਪ੍ਰਬੁੱਧ (3) ਕਿਸ਼ੋਰ-ਅਪਚਾਰੀ (4) ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਅਵਰੁੱਧ					
20	Which one of the following is the better item of essay type of question?					
	(1) Discuss Newton's laws of motion (2) Explain each of Newton's three laws of motion					
	(3) What are Newton's laws of motion? (4) Write note on Newton's laws of motion					
20	ਨਿਬੰਧ-ਰੂਪੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਬੇਹਤਰ ਮੱਦ ਕਿਹੜੀ ਹੈ					
	(1) ਨਿਊਟਨ ਦੇ ਗਤੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਉਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ (2) ਨਿਊਟਨ ਦੇ ਗਤੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਰੇਕ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ					
	(3) ਨਿਊਟਨ ਦੇ ਗਤੀ ਦੇ ਨਿਯਮ ਕੀ ਹਨ? (4) ਨਿਊਟਨ ਦੇ ਗਤੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਉੱਤੇ ਨੌਟ ਲਿਖੋ।					
21	Special needs education is the type of education:					
	(1) given to very special people (2) given to persons with disabilities					
	(3) provided to intelligent people (4) established by colonial masters					
21	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ (ਬੱਚਿਆਂ) ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਕਿਸਮ ਹੈ					
	(1) ਅਤਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ (2) ਨਿਰਯੋਗਤਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ					
	(3) ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ (4) ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਮਾਸਟਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸਥਾਪਿਤ					
22	Self study habit can be developed in children by:					
	(1) citing examples of great people (2) giving lecture on self study					
	(3) giving your own example (4) making new literature available					
22	ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਸਵੈ-ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਆਦਤ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ					
	(1) ਮਹਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਨਾਂ ਦੇ ਕੇ (2) ਸਵੈ-ਅਧਿਐਨ ਉਪਰ ਲੈਕਚਰ ਦੇ ਕੇ					
	(3) ਆਪਣੀ ਉਦਾਹਰਨ ਦੇ ਕੇ (4) ਨਵਾਂ ਸਾਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾ ਕੇ					
23	Communication with students means:					
	(1) asking them to do a task (2) exchange of ideas					
22	(3) giving them directions (4) informing them of your idea					
23	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ					
	(1) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਣਾ (2) ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ					
	(3) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਦੇਣੀਆਂ (4) ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ					
24	Which of the following is NOT an example of a concrete concept?					
24	(1) ability (2) chair (3) force (4) motion					
24	ਕਿਹੜੀ ਸਥੂਲ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ					
	(1) ਯੋਗਤਾ (2) ਕੁਰਸੀ (3) ਬਲ (4) ਗਤੀ					
25	Which one of the following is an example of reinforcement?					
	(1) No Lata, the answer is not 45 (2) Kamla, can't you help Keerti with her answer					
25	(3) Oh no, as usual, you are wrong (4) Suniti, you have said rightly					
25	ਸੁਦ੍ਰਿੜੀਕਰਨ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਕਿਹੜੀ ਹੈ					
	(1) ਨਹੀਂ ਲਤਾ, ਉੱਤਰ 45 ਨਹੀਂ ਹੈ (2) ਕਮਲਾ, ਕੀ ਤੂੰ ਕੀਰਤੀ ਦੀ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ					
	(3) ਨਹੀਂ, ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਂਗ, ਤੁਸੀਂ ਗ਼ਲਤ ਹੋ (4) ਸੁਨੀਤੀ, ਤੁਸੀਂ ਠੀਕ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ					

26	When delivering an effective lecture in classroom, a teacher:						
	(1) establishes an eye contact (2	(2) employs meaningful gestures					
		) varies pitch and tone					
26	ਕਲਾਸਰੂਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭਾਵਕਾਰੀ ਲੈਕਚਰ ਦਿੰਦਾ ਹੋਇਆ, ਅਧਿਆ	ਕਲਾਸਰੂਮ ਵਿਚ ਪ੍ਭਾਵਕਾਰੀ ਲੈਕਚਰ ਦਿੰਦਾ ਹੋਇਆ, ਅਧਿਆਪਕ–					
	(1) ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਸੰਪਰਕ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ (2	) ਅਰਥਪੂਰਨ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦਾ ਹੈ					
	(3) ਲੈਕਚਰ ਸਟੈਂਡ ਸਾਹਮਣੇ ਸਥਿਰ ਖੜੋਂਦਾ ਹੈ (4	(4) ਆਪਣੀ ਸੁਰ ਅਤੇ ਤਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।					
27	For introducing a topic in classroom, what activity should a teacher do first?						
	(1) explain the rationale (2	(2) inform the objectives					
		) write topic on chalkboard					
27	ਕਲਾਸਰੂਮ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੈ ਦਾ ਪਰਿਚੈ ਦੇਣ ਲਈ, ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ						
	(1) ਤਰਕ–ਆਧਾਰ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ (2) ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣੀ						
		) ਚਾਕਬੋਰਡ ਉਪਰ ਵਿਸ਼ਾ ਲਿਖਣਾ					
28	Motivation begins with needs exists in all of us. The need, that the student would tend to fulfill first						
	pertains to:						
		) social (4) self actualization					
28	_	ਅਭਿਪੇ੍ਰਕ ਲੋੜਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਵਿਦਮਾਨ ਹੈ। ਜਿਸ ਲੋੜ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀ					
	ਚਾਹੇਗਾ, ਉਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕਿਸ ਨਾਲ ਹੈ	ਚਾਹੇਗਾ, ਉਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕਿਸ ਨਾਲ ਹੈ					
		) ਸਮਾਜਕ (4) ਆਤਮ-ਸਿੱਧੀ					
29	An example of media that transports learners to r	An example of media that transports learners to remote places by means of visualized reports is:					
	, ,	) educational broadcasts					
		) overhead projector (4) telephone					
29	ਉਸ ਮਾਧਿਅਮ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ, ਕਿਹੜਾ ਸਿੱਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਲਪਨਿਕ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦੂਰਵਰਤੀ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ						
	~	ਾਰਨ (3) ਸਿਰ−ਉਪਰਲਾ ਪ੍ਰੋਜੈਟਰ (4) ਟੈਲੀਫੋਨ					
30	The reading technique that would be employed to	locate terms and references in an index or thesaurus is:					
		) scanning (4) skimming					
30	ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਤਕਨੀਕ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਨੁਕ੍ਮਣਿਕਾ ਜਾਂ ਸਮ-ਅਰਥ ਕੋਸ਼ ਵਿਚ ਪਦਾਂ ਅਤੇ ਸੰਦਰਭ ਲੱਭਣ ਵਾਸਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਉਸ ਨੂੰ						
	ਆਖਦੇ ਹਨ						
	(1) ਅਤਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੜ੍ਹਤ (2) ਪੁਨਰ-ਪੜ੍ਹਤ (3	) ਸੂਖਮ-ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ (4) ਸਰਸਰੀ ਨਜ਼ਰ					

ENGLISH LANGUAGE - 30 QUESTIONS (31-60)

Read the passage carefully and answer the questions (Q. 31-37) that follow by choosing the best alternative: What's the computer's mother tongue? Which language does the computer speak? Compuspeak. What is a conglomeration of computer languages called? Computowers of Babe! Witticisms apart, we do need to communicate with computers. When the Pentagon wanted a new computer language that could do most of the routine jobs with ease, it made its scientists look at more than 150 different computer languages that existed in the United States. After a few months of intensive testing of most of the available languages, American scientists decided that none of them was suitable for the job. So the US Department of Defense invented yet another language, making it about the 151st. It then went about searching for a name for the language. That was not easy either. After going through more than 200 suggested names, the DoD didn't find anything "precise enough". So, a new female name was picked and the newest computer language was called ADA. Lady Augusta Ada Lovelace could be considered the world's first computer programmer, the first software specialist. She was Lord Byron's daughter and the chief inspiration for the world's first computer engineer, the father of the computer, Charles Stanley Babbage. ADA, the language is quite tough, complex and highly detailed piece of software and is being adopted to much of the western world's military and space applications. ADA can work with multiple parameters at one time, is quick, efficient and precise. But the nonmilitary world does not exactly need ADA to carry on its business. There are about a dozen other more popular language that fit the bill very well. Though almost all of them seem quite tough, complex and cumbersome to work on and write with at first sight, they are not tougher than learning a new foreign language and seem relatively simple once one has a hang of them.

31	After whom, according to the passage, was ADA named?						
	(1) Lord Byron	(2) Stanley Babbage	(3) Augusta Lovelace	(4) Pentagon			
32	Why did the Penta	gon want a new computer lang	uage?				

(1) to launch simple defense operations (2) to execute routine tasks

(3) to maintain their schedules (4) all of these